

BCNL

ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ НА НПО

Любен Панов

Български център за нестопанско право

*По проект „Къщата на гражданското общество – общност за развитие“ (BG05/576),
финансиран в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм
на Европейското икономическо пространство 2009-2014 (www.ngogrants.bg).*

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

eea
grants

ЗА КАКВО ЩЕ ГОВОРИМ

- Стопанската дейност
- Резерви
- Как да се предпазим от злоупотреби
- Добро финансово здраве
- Финансова устойчивост

- Нестопанска – насочена директно към постигането на целите на организацията, без цел за печалба;
- Стопанска – насочена директно към печалба, но в същото време подкрепяща и постигането на мисията.

НЕСТОПАНСКА VS. СТОПАНСКА

Приход от стопанска дейност	Приход от нестопанска дейност
Такси за услуги	Дарения
Обучителни такси	Членски внос
Обществени поръчки	Грантове

- **Имаме ли право на печалба?**
 - Забрана за разпределение на печалбата
- **Основната цел на НПО е да постигнат мисията си**
- **Директно или чрез търговско дружество**
 - Административна тежест от ново дружество
- **А добре ли е да имаме печалба?**

BCNL

РЕЗЕРВИТЕ

ЗАЩО НИ ТРЯБВА РЕЗЕРВ?

- Издръжка на организацията и екипа в криза;
- Собствен принос при кандидатстване по проекти;
- Покриване на разходи, които финансиращи програми и донори не признават;
- По-голяма независимост на НПО от определен източник на финансиране.

КАК ДА ГО НАТРУПАМЕ?

BCNL

- Стопанска дейност
- Дарения без условие
- Членски внос или други вноски
- Инвестиции
- Специален грант
- Наследство
- Други идеи?

КЪДЕ ДЪРЖИМ РЕЗЕРВА?

- Под дюшека или.....:
 - В банка
 - Във взаимен фонд
 - Инвестиция в недвижим имот
 - В други активи (но само след консултация със специалист)
- Колко спешно ще ни трябва?
- Гаранции за нашите средства
- Как следим резерва и за какво го използваме?

ENDOWMENT

- Ясна визия за следващите години
- Политика за управлението му
- Колко пари ни трябва, за да имаме endowment
- Как ще ги натрупаме без да спираме набирането на средства за текущи програми?

ТРЯБВА ЛИ НИ СОБСТВЕН ОФИС?

BCNL

- Разходи за поддръжка
- Данъци и такси
- Какъв процент от разходите ни е офиса
- Колко голям да бъде?

BCNL

ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ

КАК ДА СЕ ПРЕДПАЗИМ ОТ ЗЛОУПОТРЕБИ?

- Да имаме система, а не да зависим от интегритета на човека
- Някои идеи:
 - Два подписа при теглене/плащане на големи суми;
 - Всеки отчет се преглежда от двама човека;
 - В УС има човек, следящ финансите;
 - Ясна политика за конфликт на интереси;
 - Одит;
 - Вътрешни процедури при големи покупки.

- Имаме ли достатъчно средства за нормалната работа на организацията
- Имаме ли достатъчно налични пари, за да посрещнем предстоящите плащания
- Имаме ли регулярни постъпления и забавени плащания
- Решения за заеми?
- Управление на резервите

- Не зависим от никой за финансиране
- Какво става ако махнем основния източник на финансиране?
- Ако един източник покрива 50 % от бюджета - риск
- Диверсификация
- Различни източници, включително и по вид

БЛАГОДАРЯ!

Любен Панов
luben@bcnl.org
www.bcnl.org